

Motion till riksdagen 2021/22:4017

av **Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra den övre tidsgränsen i sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

Förslag till anslagsfördelning

Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	41 005 070	-2 722 000
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	41 706 400	-2 387 000
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 351 000	±0
1:4 Arbetskadeersättningar m.m.	2 252 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 649	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 491 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	282 000	±0
2:1 Försäkringskassan	9 524 366	-310 000
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	72 272	±0
Summa	97 721 457	-5 419 000

Politikens inriktning

Samhällets utgifter för sjukfrånvaron är höga. Kostnaderna för sjukpenning och rehabiliteringsersättning uppgick till 32 miljarder kr år 2014 och 2020 uppgick de till runt 42 miljarder kr. Det kan jämföras med situationen år 2010 då motsvarande kostnader var 20,5 miljarder kr, enligt 2010 års priser. I spåren av covid-19 har sjukfrånvaron ökat markant. Covid-19 har inneburit en exceptionell situation, som har ställt krav på exceptionella åtgärder. Moderaterna har varit drivande bakom viktiga åtgärder, såsom slopat karensavdrag och en utökning av den förebyggande sjukpenningen för riskgrupper. Det har varit nödvändigt för att stoppa smittspridningen och skydda särskilt utsatta personer. När den exceptionella situationen är över måste de tillfälliga åtgärderna rullas tillbaka och ekonomin måste tillbaka till balans. Det krävs för att samhället ska kunna stå starkt när en ny kris slår till.

Ur individens perspektiv ger sjukfrånvaro en sämre privatekonomi, och en lång frånvaro från arbetslivet leder ofta till färre sociala kontakter i vardagen. Detta innebär ett utanförskap som blir både ekonomiskt och socialt. Det är därför självklart för oss att samhällets insatser i möjligaste mån ska inriktas på att hjälpa människor tillbaka till arbetslivet. Den som har sämre hälsa men som ändå har en arbetsförmåga ska uppmuntras att behålla sin anknytning till arbetslivet. Den som är sjuk eller skadad och inte kan arbeta ska ha rätt till ersättning, vård och rehabilitering. Den som har arbetsförmåga ska få stöd och hjälp att komma tillbaka i arbete.

Det centrala måste vara att ta fram reformförslag som påverkar incitamenten på ett sådant sätt att systemet uppmuntrar de med arbetsförmåga att återvända till arbetslivet, vilket också skulle minska statens kostnader för sjukpenning och rehabilitering. Regeringen är dock oförmögen att genomföra de nödvändiga reformer som behövs för att få ner sjuktalen till nivåerna 2010. Istället föreslår regeringen ett stort antal förändringar som inte bara innebär en fortsättning på en politik som minskar möjligheterna för människor att komma tillbaka från sjukdom – den förstärker den politik som minskar drivkrafterna att arbeta. Att, som regeringen, exempelvis avveckla den bortre tidsgränsen och återigen öppna upp för att förtidspensionera fler är fel väg.

Anslag 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Att regler och ersättningsnivåer i sjukförsäkringen påverkar sjukfrånvaron är känt i forskningen. För att inte incitamenten att komma tillbaka i arbete ska försämrats, med en högre sjukfrånvaro som följd, avvisar Moderaterna regeringens förslag att höja taket i sjukförsäkringen. Anslaget föreslås därför minskas med 2 638 miljoner kronor per år från och med 2022.

Långa sjukfall är naturligtvis ibland oundvikliga för den enskilde och sjukförsäkringssystemet ska då ge trygghet i att den som är sjuk ska få stöd. Men om de långa sjukfallen ökar totalt sett skapas många problem och risker. För att fler ska komma tillbaka till arbete tidigare än idag föreslår Moderaterna att den övre tidsgränsen vid 2,5 år i sjukförsäkringen återinförs från och med 2023, vilket innebär att anslaget minskas med 6 100 miljoner kronor från och med 2023.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om att införa ytterligare undantag från prövningen av den försäkrades arbetsförmåga efter dag 365 i rehabiliteringskedjan. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 120 miljoner kronor 2022 och med 200 miljoner kronor från och med 2023.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om stärkt försäkringsskydd för behovs- anställda. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 132 miljoner kronor från och med 2022.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om särskilda regler i sjukpenningen för personer över 62 år. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 70 miljoner kronor från och med 2022.

Till följd av att Moderaterna avvisar förslaget om särskilda regler i sjukersättningen för personer över 60 år ökas anslaget med 238 miljoner kronor 2022 och med 953 miljoner kronor från och med 2023.

Till följd av Moderaternas förslag om att förstärka jobbincitamenten i arbetslöshets- försäkringen minskas anslaget med 200 miljoner kronor från och med 2023.

Till följd av Moderaternas förslag om sänkt drivmedelsskatt påverkar KPI påverkas anslaget som minskas med 100 miljoner kronor från och med 2023. Även Moderaternas förslag om att avskaffa avfallsförbränningskatten påverkar anslaget som ökas med 10 miljoner kronor från och med 2024.

Sammantaget minskar Moderaterna anslaget med 2 722 miljoner kronor 2022, 8 487 miljoner kronor 2023 och 8 477 miljoner kronor 2024.

Anslag 1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Många unga med funktionsnedsättning som får aktivitetsersättning deltar inte i insatser som syftar till att öka chanserna att få ett arbete eller börja studera. De får inte den hjälp de behöver för att aktivera sig utan blir istället inaktiva och hamnar längre och längre ifrån arbetsmarknaden. Dessa unga riskerar att få en låg inkomst hela livet och i förlängningen en mycket låg pension.

Människor som har sjuk- eller aktivitetsersättning måste få bättre förutsättningar att bryta sitt utanförskap. De ekonomiska trygghetssystemen måste alltid uppmuntra fler att gå från sjukdom till jobb eller utbildning och genom det få ett sammanhang och en egen försörjning.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om höjt bostadstillägg vid aktivitets- och sjukersättning. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 550 miljoner kronor från och med 2022.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om höjd garantinivå i aktivitets- och sjukersättningen. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 1 563 miljoner kronor från och med 2022.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om särskilda regler i sjukersättningen för personer över 60 år. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 274 miljoner kronor 2022 och 1 098 miljoner kronor från och med 2023.

Moderaterna föreslår att undantaget i kvalificeringsregeln för flyktingar eller skyddsbehövande i reglerna för garantipension samt sjuk- och aktivitetsersättning avskaffas från och med 2023. Anslaget föreslås därför minskas med 300 miljoner kronor från och med 2023.

Sammantaget minskar Moderaterna anslaget med 2 387 miljoner kronor 2022 och 3 511 miljoner kronor från och med 2023.

Anslag 2:1 Försäkringskassan

Mot bakgrund av de stora utmaningar Sverige står inför, med bl.a. ett högt antal dödsskjutningar och personer som inte kan försörja sig själva, anser Moderaterna att det är helt fel att prioritera ökade möjligheter för människor i arbetsför ålder att vara lediga. Detta inte minst med tanke på att Sverige redan har världens mest generösa föräldraförsäkring. Sverige behöver fler arbetade timmar, inte färre. Utöver att det är en felprioritering är det en mycket kostsam reform.

I regeringens budget tillförs Försäkringskassan medel bl.a. för att administrera familjeveckan och för ökade förvaltningskostnader till följd av förslaget om stärkt försäkringsskydd för behovsanställda. Två reformer som Moderaterna säger nej till.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om att tillföra medel till Försäkringskassan för administration av familjeveckan. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 293 miljoner kronor från och med 2022.

Moderaterna avvisar regeringens förslag om att tillföra medel till Försäkringskassan för ökade förvaltningskostnader till följd av förslaget om stärkt försäkringsskydd för behovsanställda. Som en följd minskar Moderaterna anslaget med 17 miljoner kronor från och med 2022.

Sammantaget minskar Moderaterna anslaget med 310 miljoner kronor från och med 2022.

Maria Malmer Stenergard (M)

Mattias Karlsson i Luleå (M)

Arin Karapet (M)

Katarina Brännström (M)

Ann-Sofie Alm (M)